

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative
(ce vizează guvernanta bugetar-fiscală)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Prezenta lege transpune:

- Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, publicat în OJ C 115 din data 09.05.2008 p. 279-280, nr. CELEX: [12008M/PRO/12](#);

- Directiva nr. 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicat în JO L 306, 23.11.2011, p. 41–47, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, publicată în JO L 1265 data 30.04.2024 p. 1, nr. CELEX: [02011L0085-20240430](#);

- parțial art.5, art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (3), art. 23, art. 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1263 p. 1 data 30.04.2024, CELEX: [32024R1263](#).

1. La articolul 1 alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a obligației, de a evita deficitul public excesiv.”

2. Articolul 3:

după noțiunea „buget al autorității/instituției bugetare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*buget al instituției publice finanțate integral din venituri proprii* - totalitate a resurselor și a cheltuielilor destinate pentru implementarea activităților și sarcinilor statutare ale acesteia;”.

după noțiunea „bugetele locale” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*cadru bugetar* – ansamblul normelor, metodologiilor și procedurilor care reglementează evidența contabilă și raportarea în sistemul bugetar, elaborarea prognozelor macroeconomice și bugetare, stabilirea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, organizarea și desfășurarea procesului bugetar în toate etapele sale, inclusiv cadrul bugetar pe termen mediu și mecanismele de analiză independentă destinate consolidării transparenței, aplicabil tuturor instituțiilor și autorităților din sistemul bugetar, indiferent de modul de finanțare sau de subordonare;”

după noțiunea „cont unic trezorerial” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*datoria publică* - totalitatea datoriei de stat, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a datoriei fondurilor de securitate socială, la valoarea lor nominală, prezentată sub formă agregată și consolidată. Fondurile de securitate socială se constituie din bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;”

după noțiunea „decizie bugetară anuală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*deficit public* - diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia;”

după noțiunea „inspectare financiară” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*investiție* - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”

la noțiunea „*finanțe publice*”, textul „datoriei de stat, datoriei unităților administrativ-teritorial” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”.

după noțiunea „resurse bugetare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*serviciul datoriei publice* - totalitatea cheltuielilor datoriei publice într-o perioadă de referință, care include dobânzi, comisioane și alte costuri aferente tuturor instrumentelor generatoare de datorie publică, fără a include rambursarea principalului;”

noțiunea de *sistem bugetar* va avea următorul cuprins:

„*sistem bugetar* – sistem unitar de bugete format din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și bugetele locale;”

3. Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”

4. La **articolul 14** litera b), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”.

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Regulile privind politica bugetar-fiscală

(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.

(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.

(3) În funcție de nivelul datoriei publice se stabilesc următoarele măsuri de corecție:

a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;

b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.

(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.

(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:

a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;

b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;

c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.

(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:

a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;

b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.”

6. La articolul 19, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) asigură respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală și monitorizarea datoriei publice;”

7. La articolul 20 alineatul (1):

la litera j), după cuvintele „și monitorizează” se introduc cuvintele „datoria publică și”;

alineatul se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:

„j¹) realizează anual analiza sustenabilității datoriei publice, care stă la baza elaborării cadrului bugetar pe termen mediu, a stabilirii nivelului deficitului public și a definirii traiectoriei datoriei publice;”.

8. Legea se completează cu articolul 25¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 25¹. Rolul Consiliului Fiscal**

(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.

(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.

(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.

(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:

a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;

b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.

c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;

d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;

e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.

(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.

(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.

9. Articolul 26

alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;”;

la alineatul (2), textul „la alin.(1) lit. a)-c)”, se substituie cu textul „la alin.(1) lit. a)-c) și lit. e)”.

10. Articolul 38:

alineatul (1) se completează cu textul „, , în valori nominale.”;

alineatul (2), după cuvintele „anul respectiv” se completează cu textul „, , în valori nominale”.

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Soldul total al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar nu poate depăși 5% din produsul intern brut.”.

11. Articolul 47 alineatul (1):

la litera a), textul „1 iunie” se substituie cu textul „15 iunie”;

la litera b), textul „15 iulie” se substituie cu textul „31 iulie”.

12. Legea se completează cu articolul 47¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 47¹** Prognoze macroeconomice și bugetare

(1) Planificarea bugetară se fundamentează pe prognoze macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează cele mai recente informații, bazate pe cel mai prudent scenariul de prognoză macroeconomică.

(2) Prognozele macroeconomice și bugetare sunt comparate cu cele mai recente previziuni ale Comisiei Europene și, după caz, cu ale altor instituții independente internaționale.

(3) Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene se descriu și se motivează, în special atunci când nivelul sau dinamica variabilelor din ipotezele externe se abat semnificativ de la valorile prevăzute de Comisia Europeană.

(4) Prognozele macroeconomice și bugetare se supun unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare, realizate de către Consiliul Fiscal pe baza unor criterii obiective. Rezultatele evaluării se iau în considerare, la elaborarea următoarelor prognoze macroeconomice și bugetare.

(5) În cazul în care evaluarea constată abateri sistematice și semnificative ale prognozelor macroeconomice și bugetare, manifestate pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, Guvernul adoptă măsurile corective necesare și asigură publicarea acestora.”

13. La articolul 48:

alineatul (5):

la litera c), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritorial” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”;

alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) descrierea și evaluarea politicilor, a reformelor și a investițiilor cu impact semnificativ bugetar în raport cu scenariul bazat pe politicile actuale”.

la alineatul (6), litera e), va avea următorul cuprins:

„e) soldul datoriei publice;”

articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

”(10) Cadrul bugetar pe termen mediu constituie baza pentru elaborarea proiectelor legilor bugetare anuale.

(11) Estimarea indicatorilor bugetari a cadrului bugetar pe termen mediu se elaborează cu respectarea prevederilor art. 47¹ alin. (1).”.

14. La articolul 61, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cadrul unui an bugetar se poate efectua o singură modificare a indicatorilor generali ai bugetelor componente ale bugetului public național

(venituri, cheltuieli și sold), aceasta fiind adoptată, de regulă, nu mai devreme de 1 septembrie și nu mai târziu de 15 noiembrie. Depășirea numărului de modificări ale indicatorilor generali este permisă numai în cazurile de derogare prevăzute la art. 15 și în situațiile stabilite la art. 69 alin. (4).”

15. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul 71.** Evidența contabilă în sistemul bugetar

(1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.

(2) Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice reglementează evidența contabilă a executării bugetelor componente ale bugetului public național (contabilitatea de casă), precum și evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (contabilitatea de angajamente).

(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea bugetelor/deciziilor și a cadrului bugetar pe termen mediu.”

Art. II – La articolul IX punctul 31 din Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 665, art. 814), ce vizează modificarea alineatului (5) din articolul 76, textul „Rezultatele monitoringului financiar” se substituie cu textul „Rezultatele monitoringului financiar se publică și”.

Art. III – Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2018 nr. 1-6 art. 22), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 litera b) se abrogă.
2. La articolul 36 alineatul (3) se abrogă.

Art. IV – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

a) Art. I pct. 8, pct. 12 partea ce se referă la alin. (4) și (5), care intră în vigoare la 01 ianuarie 2028.

b) Art. I pct. 5, pct. 12 partea ce se referă la alin. (2) și (3), pct. 15 și art. III care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) Prevederile articolului 45³ alin. (1) lit. b) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU